

Mocny złoty oddala nas od euro

Polska polityka pieniężna jest nierozważna. Umocnia złotego, a przez to oddala nas od strefy euro – uważa Grzegorz Kołodko, były wicepremier i minister finansów.

„PB”: Wszystko wskazuje na to, że w czerwcu Rada Polityki Pieniężnej po raz kolejny podniesie stopy procentowe. Potrzebne jest dociskanie śruby?

Grzegorz W. Kołodko: Dalsze podnoszenie stóp procentowych nie wyhamuje procesów inflacyjnych, natomiast podniesie koszty funkcjonowania gospodarki i będzie coraz bardziej dotkliwie dla gospodarstw domowych. W dodatku sprzyja inwestycjom o charakterze spekulacyjnym na naszej walucie i jej szybkiemu umacnianiu się.

Jednak inflacja jest powyżej wyznaczonego celu.

Na inflację trzeba zawsze uważać. To jest hydra, która od czasu do czasu podnosi swój łeb i niełatwo jest go uciąć. Ale też nie należy przesadzać z obawami. Jednorazowe pchnięcie cen w górę, wynikające ze wzrostu wartości tego, co te ceny wyrażają, nie jest inflacją. Dlatego proces podnoszenia cen, z którym obecnie zмага się świat i Polska, po części ma charakter inflacyjny, a po części nie. Żywność staje się droższa, bo po prostu jest więcej warta. Pozyskanie nośników energii wymaga większych nakładów i musi to znaleźć odzwierciedlenie w cenach.

Ropa i żywność drożeją, USA są bliskie recesji. Perspektywy dla gospodarki światowej są niepokojące?

Ogólnie i przeciętnie gospodarka światowa zwalnia, ale sytuacja międzynarodowa nie rysuje się tak źle, jak opisują to niektóre media. To są reakcje jeśli nie panikarskie, to przesadzone. Gospodarka światowa – produkt globalny – wzrośnie w tym roku o 3,7 proc., ale warto podkreślić, że około 2 punktów tego przyrostu to skutek wciąż wysokiej dynamiki w Chinach i Indiach. Wiele innych tzw. wschodzących rynków – od Brazylii poprzez Afrykę do Rosji – radzi sobie, z różnych powodów, wcale dobrze. Gospodarka USA też zwiększy swój produkt krajowy brutto o 1 proc. Cały świat bogaty rośnie w tempie 1,6-1,8 proc.

Co to oznacza dla Polski?

Polska nieźle się „europeizuje”, ale nasze włączenie się do globalnego obiegu gospodarczego nadal jest relatywnie małe. Dlatego nie przesadzajmy z wpływem pewnego spowolnienia w gospodarce światowej na osłabienie dynamiki wzrostu w Polsce.

A jednak gospodarka zwalnia.

Bo „siada” eksport i tani import wypycha rodzimych producentów. To spowolnienie, z którym mamy do czynienia – w 2008 r. wzrost wyniesie około 5 proc. – jest skutkiem głównie olbrzymiego umocnienia się złotego, które odbiera konkurencyjność części

eksporterów. Coraz więcej firm odczuwa to boleśnie, często siła złotego przekracza granice wytrzymałości tych firm i prowadzi do ich upadku. Ten proces będzie narastał, jeśli złoty nie zacznie tracić na sile. Wzmocnienie polskiej gospodarki wymaga osłabienia polskiego złotego.

Ryzyko kursowe zniknęłoby, jeśli weszlibyśmy do strefy euro. Im szybciej się tam znajdziemy, tym lepiej?

Problem nie w tym, kiedy powinniśmy przyjąć wspólną walutę, a przy jakim kursie. Obecnie złoty jest tak silny, że wstępowanie do strefy euro byłoby nierozsądne. Jeśli przewartościowany kurs będzie się utrzymywał – a sprzyja temu cały czas nierozważna polityka pieniężna – władze powinny nieco oddalić perspektywę wprowadzania europejskiej waluty. Ale mądra strategia polega na równoczesnym obniżeniu kursu i przyspieszeniu chwili wejścia do euro. Mogliśmy – i powinniśmy! – być tam już od półtora roku.

Jako barierę w rozwoju firmy wskazują też brak rąk do pracy i szybko rosnące płace. Otwarcie granic okazało się dla firm przekleństwem?

W długiej perspektywie – nie. Raczej odwrotnie, przy czym rzeczy dzieją się tak, jak się dzieją, ponieważ wiele rzeczy dzieje się naraz. W książce „Wędrujący świat” pokazuję, jakie są przyczyny długofalowych procesów rozwoju gospodarczego. Jedną z nich są migracje siły roboczej – zmniejszają różnice w poziomie rozwoju. No, ale by mieć dobrą strategię – tak ekspansji biznesu, jak i rozwoju kraju – trzeba oprzeć się na wiedzy i mieć prawidłową teorię. Pokazuję ją – teorię koincydencji rozwoju i nowy pragmatyzm.

Koszty pracy rosną jednak bardzo szybko.

Ale to skutek głównie wzrostu wydajności pracy – ta w ostatnich latach rosła szybciej niż wynagrodzenia. Bynajmniej nie dzieje się to więc kosztem inwestorów i przedsiębiorców. Prawda jest taka, że to raczej świat pracy jest bardziej stratny niż świat kapitału. Korzyść jest też taka, że szybciej rosnące w kraju płace i mocny złoty powoli skłaniają Polaków do powrotu. Myślę, że dzięki temu nie tylko rośnie znajomość języków obcych i doza tolerancji dla innych wartości kulturowych, ale też powstanie u nas wiele innowacyjnych firm coraz to lepiej zarządzanych. Świat naprawdę wędruje. A my z nim.

Rozmawiał: Jacek Kowalczyk